

Flori de munte

CPN

LE CLUB ORNITHO-ROUMAIN LES TARINS

:: Jurnal de tabără editat cu prilejul Întîlnirii dintre C.P.N.-ŞCAŢIII din Anieş şi echipa de cercetaşi Licuricii din Bucureşti ::

÷ număr special al Gazetei scatiilor ÷

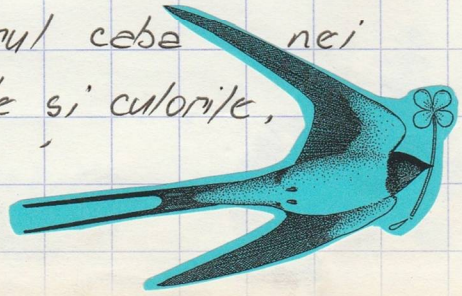

Camp ... la Valea Anieşului ?

DA ! Au răspuns într-un glas cei 19 + 5 licurici de la Şcoala 307 din Bucureşti, semnalizînd cu cîte-o luminiţă verzuie-fosforescentă drum liber către inima ... NATURii.

Şi ... ptm. că nici o întîlnire nu poate trăi fără flori, scatiii au oferit prin intermediul lui Yves un buchetel de flori. Cerul era senin, rîndunelele zburau în jurul cabanei florile îşi împrăştiau mirosmele şi culorile, insectele roiau în juru'-ne !

Aventura poate începe !

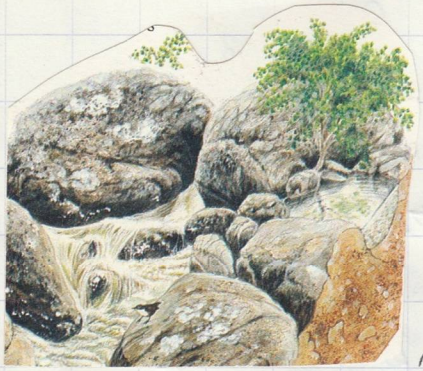
trăiți s-au desfășurat acțiunile noastre naturaliste

O lecție despre pietre - sau puțină geologie

– În cadrul limitelor Carpaților Orientali, masivul cristalin, înalt al M-ților Rodnei face parte din grupa nordică a acestora, cunoscută sub numele de Carpații Maramureșului și Bucovinei. M-ții Rodnei corespund ariei de maximă importanță a cristalinului, ei reprezentînd unitatea cea mai importantă, nu numai din cuprinsul munților cristalini, ci din întregul lanț al Orientalilor, fiind singurii munți alpini din această ramură carpatică. Se întind pe un spațiu vast, de peste 1000 Km.^{2} și prezintă aspectul unui masiv impunător, cu flancul nordic abrupt, iar cu cel sudic până în valea Someșului Mare.

Masivul cristalin al Rodnei constituie un horst, ridicat între bazinul sedimentar al Bîrgăului și bazinul Maramureșului. Masa principală de roci o alcătuiesc șisturile cristaline. În comparație cu acestea, rocile sedimentare și cele eruptive noi sînt prezente într-un procent mai scăzut; șisturile cristaline sînt reprezentate prin micașisturi, paragnaise intercalate cu amfibolite și serpentinite, gnaise, șisturi verzi tufogene, metaconglomerate, cuarțite, șisturi grafitoase, calcare și dolomite. Rocile sedimentare cuprind gresii, marno-argile și menilite iar cele eruptive [illegible] dacite și andezite.

Proverb „geologic": „Apa trece, pietrele rămîn..."

Aripi, frunze, flori și fluturi...

Am fost tentați, în prima clipă să încercăm un articol foarte savant despre flora și fauna din munții Rodnei. Am renunțat la această idee în favoarea unor rânduri și gânduri mai apropiate de ce am trăit noi în cele 7 zile de tabără pe Valea Arieșului.

Chiar din prima zi – înainte de a face o descindere în grup – Raluca și Corina au inspectat împrejurimile cabanei și au descoperit primele flori de munte: bulbucii ① (Trollius europaeus), garofița (Dianthus carthusianorum) degetărițul (Digitalis grandiflora) și o specie de orhidee (musculiță) Gymnadenia conopsea)

① Bulbuci.

② Garofița.

③ Degetărițul.

În zilele următoare buchetul a fost îmbogățit cu alte frunze și flori, petale și clopoței (Campanula): creț (Filipendula ulmaria), slăbănogul (Impatiens noli-tangere) [vom vorbi într-un

Filipendula ulmaria

2. nr. viitor despre-el său obicei de dise-
minare. și ... muma-pădurii (Lathraea squa-
maria); (Oro- bauche minor Wib. elatior) o plantă
parazit. cu solzi și fără pigmentație
verde. În ziua a 3-a, ikebana a
fost îm podobită prin ochiul atent al
d-nei Mărgineanu cu încă „un bob
de mărgăritar. E o plantă
pe cît de micuță și delicată pe
atît de prevăzătoare (!?): șopîrleița
(Parnassia palustris). Două-trei frunzișoare
ce de toporaș îi formează trupul
întreg de deasupra pămîntului. O
rămurică subțire, ca un fir lucios
de iarbă, înconjurată de 2-3
frunzulițe în formă de inimă,
se înalță spre a ridică din ume-
zeele mocirlei o floricică albă ca mierea
de salcîm: cinci petale se răsfiră larg, cu
dungulițe fine, verzui; înlăuntrul lor se află
o cunună de 5 solzi, pe marginea cărora
sînt mai multe fire cu o bobiță strălucitoa-
re în vîrf... O floare delicată și frumoasă
mai ales cînd stă răzlețită în jurul unei
pietre albe acoperite cu muschi ~ ca la noi
în Hangiule !!! s.n. Gingășia acestei flori, în mij-
locul scenei verzi din jur, dă un aer de
ceva eteric, ca de vis" {din I. Simionescu - Flore
Romîniei"}

Mama-pădurii.

Șopîrlaița.

În cununa Sînzîienelor (Galium mollugo) s-au prins și alte flori: dopoței, opaița, floarea cucului

Floarea-cucului.

Geum montanum.

Opaiță.

Sînziene.

călțunul doamnei → de munte și alte o mie și una de flori cele mai de care mai boghioase și mai parfumate.

... Și-ți vine așa o poftă să ridici ochii dintre ierburi spre cerul de culoarea cicoarei (Cichorium intybus) și, să strigi în șoaptă într-un cotlon al inimii:
- UN MUNTE DE FLORI!

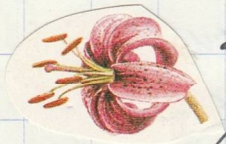

Ciocul-berzei.

Nota Bene: nu ultimele, ci... cele mai recente descoperiri din lumea botanicii:

1. smirdarul (rododendronul) (Rhododendron Kotschyi)

Campanula abietina.

2. crin de pădure (Lilium martagon)

Ei, ce ziceți?!

3. Descoperire EPOCALĂ! o specie de clopoțică (albă!) neidentificată în niciunul dintre determinatoarele botanice!

Jurnalul continuă

cu câteva fulguraţii ... ornitologice ; chiar dacă nu au fost spectaculoase, observaţiile asupra păsărilor au evidenţiat prezenţa şi abundenţa unor specii ca : şoimarul (buteo buteo), cintezoiul (Fringilla coelebs), măcăleandrul (Erithacus rubecula), codobatura albă (Motacilla alba) şi cea de munte (M. cinerea), gaiţele cenuşiu (Garrulus glandarius), piţigoii (Parus) corbul (corvus corax), pitulicile (Phylloscopus) aproape invizibile în peisajenişul verde ...

Parus major

Toate erau preocupate cu hrănirea odraslelor flămânde, nu prea băgând în seamă privirile lacome ce pândeau din toate părţile, priviri ce se abăteau din când în când şi-ntre filele unui vechi ghid Peterson căutând a identifica o specie de codroşi (Phoenicurus ochruros) ori presupusele galbene (Emberiza citrinella) şi presupusa de stâncă (E. cia) ori alte pene şi aripi de zburătoare. Iar rândunelele (Hirundo rustica) zăboveau preţ de-o clipă pe sârma din dreptul cendrarului, apoi forfecau văzduhul în neconteniţa lor vânătoare de muscuţe pe sub arcul curcubeului

E. rubecula

Puțină ENTOMOLOGIE

1.

2.

3.

COLEOPTERE - din acest ordin fac parte în general cerebii, cărăbuși, buburezele, rădesce, gîndecii-gunoieri ș. a. Ele au o singură pereche de aripi cea de-a doua fiind transformată într-o carapace (elitrele). 1. ileană (Cetonia aurata) 2. trîndus (gunoier - Geotrupes stercorarius) 3. Dorcus parallelopipedus

1

2.

3.

HIMNOPTERELE - acest ordin cuprinde viespile (1) bondarii (2) și albinele (3). Toate au 4 aripi, talie de „viespe", antene lungi și mobile și-a armă de... atac și apărare: acul!

DIPTERE: Bîzzz! De, desigur acestea sînt supărătoarele muște, țînțari, tîntari și mușculițe cu mii de neamuri. Dipter (gr.) înseamnă 2 aripi. Spre deosebire de himnotere, de nu au ac.

ORTOPTERE: ușor de recunoscut: greieri, lăcuste, cosași mei pe scurt toate insectele prevăzute cu picioarele din spate ... gata să sară

3

Lecția continuă cu ordinul LEPIDOPTERE : cuvînt grecesc care în seamnă „aripi acoperite cu solzi". Ușor, nu ? Aceștia sînt fluturii.

HETEROPTERE : această grupă de insecte corespunde ploșnițelor : corpul turtit, prima pereche de aripi formează un fel de pavăză mai mult sau mai puțin dură (chitinoasă) excepînd vîrful fiecărei aripi care rămîne membranos. În chip de gură acestea posedă un fel de... cioc.

Iată și ODONATELE ! Insecte cu ochi mari, corp alungit și aripi dezvoltate sînt cei mai buni aviatori ai lumii insectelor : Ați ghicit, sînt libelulele !

Echipa noastră condusă de entomologul Aurelian a identificat : o viespe-furnică (Mutilla europaea), libelule : drumeț (Calopteryx virgo) și celul-dreculuí (Platetrum depressum) ilene (Cetonia aurata) fluturi : Parnassius mnemosyne, Inachis io, Erebia aethiops și Macrothylacia rubi - un Bombyx al măceșului, precum și alte albinițe, urechelnițe și furnici.

Ives & Aurelian

Licuriciul (Lampyris noctiluca L.) face parte din ordinul coleopterelor, subordinul Lampiridee. Masculul (10-12 mm.) are pronotumul de forma unei cășcute întoarse care-i acoperă capul, elitrele rugoase, ușor-păroase cu cîte 3-4 dungulițe fiecare, plecă luminiscentă pe al 7-lea segment abdominal. Femela (15-20 mm.) este aptenă (adică fără aripi), de culoare brunie-verzuie cu gălbui pe margini; pleca luminiscentă se întinde pe segmentele abdominale 6 și 7, iar organele luminoase sînt dispuse pe cel de-al optulea. Ambii au antenele în formă unui șirag de mărgele. Trăiesc la marginea pădurilor sau în pajiștile umede din iunie pînă-n septembrie. Sînt active seara și noaptea. Bărbătelul zboară în căutarea strălucitoarei șăle prințese care emite o lumină verzuie fosforescentă. Este o insectă care nu mănîncă decît în stadiul de larvă, cînd vînează melcișori...

Despre romantica sclipire de smarald a licuriciului s-au scris multe, multe lucrări... științifice. Această lumină ... stranie a preocupat fără încetare pe oameni, dînd naștere la superstiții, presimțiri și legende.

Aristotel vorbește despre luminiscența ciupercilor și pestilor, Pliniu cel Bătrîn despre lumina melcilor. În Evul Mediu observațiile au fost completate de vestitul Paracelsus, părintele alchimiei, dar bazele științifice ale bioluminiscenței au fost puse de mai bine de trei veacuri de către cunoscutul fizician Robert Boyle. Abia pe la 1885, zoologul francez Raphael Dubois a arătat că la producția intracelulară de lumină este necesară o substanță de bază pe care a numit-o luciferină, asupra căreia trebuie să acționeze o altă substanță (diastază), luciferaza care în prezența oxigenului emite lumina.

Organele fotofore ale diferitelor animale au un singur tip de structură, atît doar că unele sînt mai simple, iar altele mai complexe. La insecte, organele fotogene sînt aglomerate ca niște ciorchini pe trahee, care sînt mai bine aprovizionate cu oxigen. Rezultă astfel o lumină „rece", o bioluminiscență cu un randament de 100%!- neatins de nici o sursă de lumină inventată de om. În deceniul șase s-au emis și alte ipoteze în legătura cu bioluminiscența: semnal de recunoaștere între indivizii aceleași specii (licurici, elateride, pești abisali) mai ales în perioada reproducerii, iar la alte

specii acest fenomen n-ar fi decît un exce-
dent de energie, o supapă de siguranță
printr-o emisiune luminoasă.

Oricum ar fi, merită să stu-

diem și ... să iubim aceste super-
be „biomecanisme" de iluminare
a nopților de vară.

În părțile locului și satele vălii
Somesului Mare licuriciul mai este numit
și felinănaș (felinaș), lămpită (lămpiriță),
făcnărel (făcnărus). Ar fi extrem de
interesant de studiat și etimologia a-
cestei insecte dar și o serie de „po-
vești, legende și superstiții à propos de
acest vierme lucitor (fr. ver luisant).
Într-una din povestirile sale fantastice in-
titulată „Le Diament de l'herbe", ciudatul
poet XAVIER FORNERET scrie: „licuriciul
prevestește o furtună pe mare sau ovijelie
pe sol și-atunci este întunecat se aprinde și se
stinge; sau, un mireasă și atunci abia se vede;
sau o crimă când este roșiatic, sau zăpadă
și picioarele lui devin negre (!?) sau frig
și este strălucitor continuu; sau ploaie și își
schimbă mereu locul, sau senbări și bucurie,
când vibrează în iarbă și se descarcă în
nenumărate izbucniri luminoase; sau grindină

și se mișcă sacadat, sau cer senin ptr a doua zi când este albastru; sau o noapte senină și înstelează ierbe, doar că nu vibrează. Ptr. nașterea unui copil, licuriciul este alb. În fine, la ceasul în care se împlinește un destin deosebit licuriciul este galben. (citat de P. Castex – Antologia poveștii fantastice franceze).

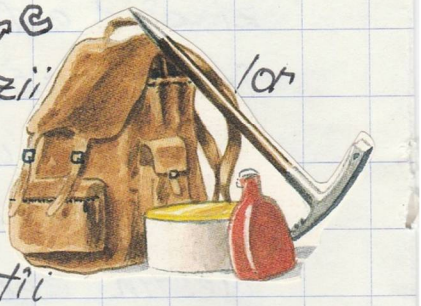

Bănuiesc că se mai pot încă spune multe despre această luminiță vie, despre acest teinic și mic far al pădurii, al verii și-al îndrăgostiților de insecte. Rog de aceea pe prietenii din București care au posibilități mai mari de documentare să ne trimită și alte noutăți și curiozități cuprinse în viețe acestei ființe înstelate. Dar nu numai lor! Acest apel se adresează tuturor entomologilor interesați și îndrăgostiți de acest diament din iarbă. O luminiță verde așteaptă undeva într-un colț întunecat de nord mesajele voastre. Este poate... steaua speranței.

Bibliografie: Guide des insectes - Dr. Wolfgang DIERL - Werner RING
Bestiar fabulos - J. P. Clebert - tr. Radu & Rodica Walter
Bionica distractivă - T. Opriș

Licuricii și Prietenii lor din... rucsac

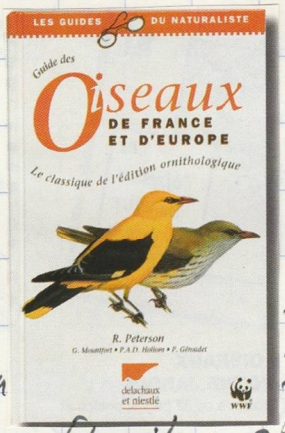

- d-na Rodica Colgiu
- d-na Emilia Cinstoceanu
- d-na Dărgineanu
- d-na Cezara Joghiu
- d-na Lili Flore

copiii:

- Bogdan Fumieru
- Ana Ceapă
- Oana Gorodcov
- Andreea Marin
- Matei Nedef
- Minuna Nedef
- Lucian Moldovanu
- Andrei Băloiu
- Alexandra Mărgi
- Raluca Dinculescu
- Irina Colgiu
- Corina Băcanu
- Dan Bucurescu
- Alexandru Popa
- Andrei Joghiu
- Alex. Cimpoieru
- Silviu Voicu
- Irina Voinea
- ?
-
-

Alături de camarazii lor de drum, licuricii au avut și alți prieteni de... teren. Cel dintîi a fost bineînțeles un vechi ghid de ornitologie, răsfoit cu înfrigurare ori de cîte ori vreo umbră de aripă trecea pe deasupra noastră. Întru identificarea insectelor, amfibienilor, ciupercilor și florilor au fost chemate altă dezmințitoare precum și mai vechea noastră cunoștință, o expertă în materie de descoperiri naturaliste admirabile revistă la hulotte! Citeva numere ale acestei prestigioase colecții au făcut deliciul prietenilor noștri bucureșteni chiar în timpul excursiei la căsuța lui Coșbuc

Din traista scatiilor n-au lipsit binoclul cutia cu lupă ptr. insecte si... buna dispoziție care este sarea si piperul unei prietenii. Bineînțeles că nu tot ce s-a întîmplat în această mini-vacanță poate să încapă între aceste pagini. Așteptăm, să adăugăm la acest jurnal și notele, sugestiile ori completările chiar hazlii ale licuricilor. Noi „am uitat" să scriem cîteva rînduri despre năprasnic (Geranium robertianum) ori cimbrișor (Thymus praecox), despre rîndunică (Hirundo rustica) ori arin (Alnus glutinosa) dar multe din aceste curiozități naturaliste le veți găsi și citi cu plăcere în micuța colecție a gazetei noastre, ajunsă la norocosul nr. 13!

Gazeta Scatiilor

C.P.N.

LE CLUB ORNITHO-ROUMAIN · LES TARINS

„Les oiseaux de même plumage
s' assemblent sur même rivage"

Foaie ptr. minte, inimă și NATURĂ a clubului
„C.P.N. SCATIII"

Tirajul redus al revistei noastre a fost datorat doar lipsei de hîrtie și-e greutăților în multiplicarea ei. Clubul C.P.N Scăiții mulțumește cercetașilor licurici ptr. cadourile lor (hîrtie, tuș, cărți, mat. de birou) și speră într-o colaborare de viață lungă.

În adevăr multe ar mai fi de spus! Despre excursia la casa memorială G. Coșbuc și la pēstrăvărie, despre audițiile de casete cu vocea pēsărilor, despre discotecile fierbinți, despre berea Ursus și focul de tabără, despre ploaie și cucubeu, despre fotografii (pe care le așteptăm cu nerăbdare) și nu în ultimul rînd despre prietenie, despre concursurile de orientare-naturalistă la care au participat încă 2 scăuți experimentați Nelu Sidor și Dany Szekely, și despre tristă despărțire din gara 'Aniesului... Despărțire care nu va rămîne definitivă, întrucît spre inima bucureștenilor au plecat primele mesaje de prietenie.

Pe curînd dragi emici licurici ☺

dictionar

Camp (campament) ÷ instalarea temporară pe munte sau în pădure (cu posibilități nelimitate de găzduire) a unei „unități" de naturaliști; loc în care bună-dispoziție și prietenia sînt subînțelese!

Cristelin (geol.) ÷ ansamblu sau formațiune de

șisturi cristaline dintr-o regiune; șist cristelin ÷ rocă formată prin procesul de metamorfism al altor roci sub acțiunea presiunii.

Diseminare ÷ răspîndire pe cale naturală

a semințelor, fructelor, polenului în momentul maturizării lor.

Ikebana ÷ artă japoneză a aranjării florilor într-un ansamblu după anumite principii, reguli, gusturi etc.

Campanulă ÷ clopoțel - din fr. campanule -

Entomologie ÷ ramură a zoologiei care

se ocupă cu studiul insectelor.

pronotum - prima parte a toracelui („gîtul") unei insecte

elitre ÷ aripile externe (anterioare), tari și impregnate cu chitină ale coleopterelor

organe

fotofore ÷ care poartă (au) o sursă de lumină;

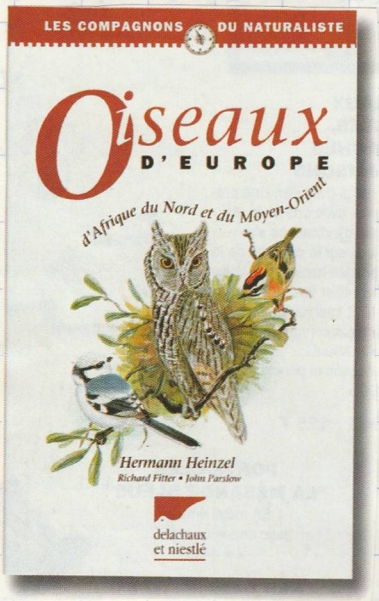
bioluminiscentă ÷ de la bios (viață) + lumină = lumină vie;

fecnar ÷ (reg.) denumire populară a felinarului; sin. opaiț, = lămpaș = fecliș

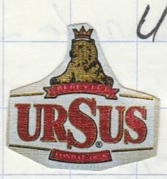
feclieș ÷ altă denumire populară a licuriciului;

determinator ÷ lucrare pe baza căreia se identifică diverse specii de plante, animale, insecte, ciuperci, batracieni etc.

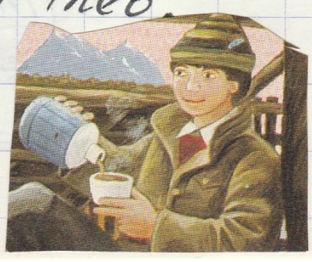

prietenie ÷ sentiment inalterabil și dezinteresat de stimă, respect și atașament reciproc (câteodată inexplicabil) față de o persoană sau un grup.

~ ° ~

Ursus ÷ băutură răcoritoare nealcoolică preparată din malț și hamei (Humulus lupulus) asociată adesea cu citirea pe nerăsuflate a unui volum din biblioteca lui Theo.

CO... Lecție da proverba

- Ariciul cu meșteșug se prinde și vrabia cu mei.

- Corb la corb nu-și scoate ochii.
- Cu o rîndunică nu se face primăvară.

- Nu de vrabia din mînă, pe cioara din gard.

- Unde lipsește păunul, cioara se crede cea mai frumoasă.
- Toată pasărea își găsește odihnă în cuibul ei.

- Bufnița nu cloceste privighetori.

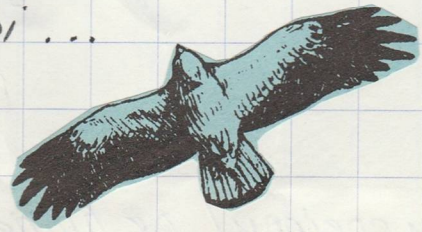
- Vulpea care doarme nu prinde găini.

- Cine se teme de vrăbii nu seamănă mălai.
- Decît o săptămînă vrabie, mai bine o zi șoim.

- Omul fără bani e ca pasărea fără aripi...

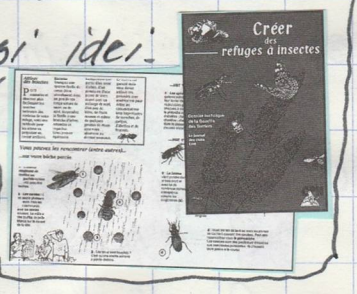
CPN Les Tarins *Roumanie*	CPN Les Tarins *Roumanie*	CPN Les Tarins *Roumanie*	CPN Les Tarins *Roumanie*

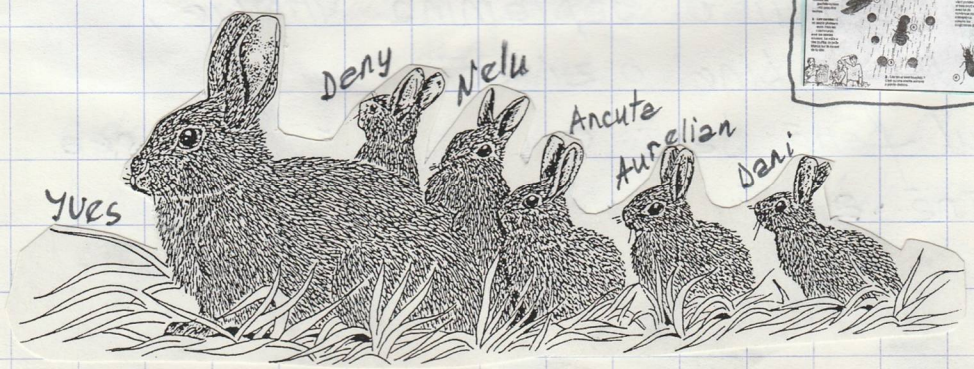
C. P. N. Sceții dăruiesc prin intermediul celor 6 participanți: Yves, Max, Nelu, Deny, Ancuța și Aurelian acest modest jurnal de tabără. Fie ca el să lumineze și să vibreze inima licuricilor de la Școala 307 din București.

~ Nu uitați parola:

Uite,... o furnică!

MERCI **la hulotte** și Federației naționale a cluburilor C.P.N din Franța pt. materiale și idei.

Au alergat cu creionul pe hârtie cei 6 iepurași!